

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Ostrovskyy O. T., Ostrovska H. Y. Factors of social and economic systems digital transformation. *Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference*. Madrid, Spain. P. 243–246. URL: <https://eu-conf.com/events/information-technologies-in-education-technologyand-industry/>
2. Ostrovskyy O. The development of digital technologies in the context of achieving the strategic goals of Ukraine. *Innovations and prospects of world science*. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference (July 20–22, 2022). Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. P. 85–90. URL: <https://sci-conf.com.ua/xii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-of-world-science-20-22-07-2022-vankuver-kanada-arhiv/>
3. The Technology Code of Practice: Guidance. *gov.uk*. URL: <https://www.gov.uk/guidance/the-technology-code-of-practice>
4. Островська Г. Й., Островський О. Т. Штучний інтелект в умовах сучасних підприємств та маркетингових кампаній: ефективні інструменти та перспективи розвитку. *Маркетинг і цифрові технології*. 2023. Т. 7, № 3. С. 66–82. DOI: 10.15276/mdt.7.3.2023.5.
5. Островська Г., Островський О. Управління знаннями в умовах розвитку інтелектуалізації та цифровізації промислових підприємств. *Review of transport economics and management*. 2023. № 10(26). С. 277–289. DOI: 10.15802/rtem2023/300881.
6. Островська Г. Й., Островський О. Т. Застосування інтелектуальних інформаційних систем в контексті управління підприємствами. *Маркетинг і цифрові технології*. 2023. Т. 7, № 1. С. 69–81. DOI: 10.15276/mdt.7.1.2023.5.
7. Ostrovska H., Ostrovskyy O. Digital management in the innovative development of industrial enterprises. *Bulletin of the Cherkasy Bohdan Khmelnytsky national university*. 2023. Vol. 27. № 1–2. С. 53–61. DOI: 10.31651/2076-5843-2023-1-2-53-61.

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛОГІСТИЦІ

Потапова Н. А.

Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця (Україна)
e-mail: n.potapova@donnu.edu.ua

Розвиток логістики є одним із важелів впливу на тенденції світової економіки. Сучасна логістика має швидку динаміку і активно перебудовується завдяки впровадженню новітніх технологічних рішень, спрямованих на досягнення ефективних результатів. Якісна логістика сприяє розвитку інфраструктури та забезпечує цілісність ланцюгів постачання [1, 2].

Логістику треба висвітлювати не тільки як транспортний складник, що пов'язаний з діяльністю ринку логістичних операторів, але й як ідеологію структурних змін економічних суб'єктів на відповідному господарському рівні, оскільки логістика охоплює організацію шарів бізнесу на засадах потокового (процесного) управління, з'єднуючи його окремі ділянки ланцюгами пересування ресурсів, а водночас і відтворює інфраструктуру для їх просування, стійкість ланцюгів постачання, залежність від слабких ділянок, які втрачають свою ефективність внаслідок погано організованих підтримуючих потоків. Підтримуючі функції в логістиці виконують інформаційні технології, а також організації різних форм власності, основним видом діяльності яких є сфера інформаційних технологій. Сучасні інформаційні технології і сфера логістики мають унікальну можливість досягти

синергетичного ефекту в галузі економіки. Перспективними напрямками впровадження інформаційних технологій у сфері логістики були і залишаються: електронна комерція, інновації на засадах штучного інтелекту, розвиток цифрових платформ.

Електронна комерція є однією із складників модернізації та поліпшення логістичних мереж за допомогою поєднання функціоналу цифрових платформ і технологій управління процесами обслуговування замовлень. За даними Державної служби статистики України [3], офіційна кількість підприємств, що здійснювали електронну торгівлю в Україні, з 2 476 підприємств у 2018 році зросла до 2 513 підприємств у 2021 році. У 2022 році кількість зайнятих у сфері е-комерції в Україні становила вже 1 953 підприємства, хоча загалом у 2022 році їх частка до загальної кількості залишається сталою на рівні 5 %. Відсоток обсягів продажу в Україні шляхом е-комерції від загального обсягу торгівлі зменшився у 2021 році (5,3 %) до 3,5 % у 2022 році. Варто зазначити, що в країнах Євросоюзу [4] за аналогічний період частка таких підприємств із 2018 року (17,2 %) збільшилась до 19,2 % у 2021 році. У 2023 році їх частка зменшилась до 18 %, на що вплинула війна в Україні і неможливість низки логістичних операторів своєчасно виконувати отримані замовлення.

Моніторинг і контроль управління за логістичними операціями залучає технології з використанням штучного інтелекту. Одним із таких прикладів є використання сервісу на основі генеративного штучного інтелекту ChatGPT. Основними напрямками використання є автоматизація процесів, аналіз даних, прийняття управлінських рішень та ін.; автоматизація процесів створення маркетингового контенту та перекладів в тих областях, які використовували MS Office або Google Workspace. ChatGPT використовується в якості цифрового асистента менеджера для підготовки доповідей, презентацій, аналізу технічної та юридичної документації.

Аналіз даних у логістиці необхідний для підвищення якості прийняття управлінських рішень, які стосуються оптимізації логістичних процесів у реальному часі. У разі виявлення причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей ChatGPT здатен аналізувати великі масиви даних про роботу операцій на складах, відслідковування руху транспорту, аналіз витрат ресурсів та ін. Аналіз Salesforce показує [5], що завдяки впливу штучного інтелекту на поведінку споживачів змінюються результати продажів, а в кожній п'ятій покупці (17 %) були задіяні інтелектуальні алгоритми. ChatGPT доцільно використовувати для:

- 1) прискорення обслуговування клієнтів засобами автоматизації зворотного зв'язку з клієнтами;
- 2) автоматизація процесів у транспортно-експедиційній діяльності під час складання транспортних документів, відстеження відправлень вантажів та ін.;
- 3) контроль за достовірністю та стандартизацією інформації, що дає змогу давати більш точну та перевірену інформацію;

4) розрахунок оптимальних шляхів і маршрутів засобами вбудованих алгоритмів та навчальних задач;

5) персоналізація послуг шляхом збирання даних та їх аналізу з подальшим формуванням клієнтської бази й історії обслуговування;

б) розробка прогнозних рішень на основі аналізу історичних даних та аналіз багатоваріантності розвитку майбутніх подій.

Розробка й використання цифрових платформ у логістиці дало змогу створити об'єднання перевізників, власників та логістичних компаній у межах зворотного зв'язку та ефективного співробітництва. Отже, інформаційні технології є важливим складником логістики, і їх використання є перспективним задля покращення процесів прийняття рішень у логістиці та відтворення логістичної інфраструктури України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Марчук І. П. Індекс ефективності логістики (LPI) та його зв'язок з основними економічними показниками й індексами. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 1(61). С. 48–57. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/372>

2. Молнар О. С., Палійчук Є. С., Ковтюк Ю. І. Методологія визначення логістичної ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 19. С. 34–37. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2017/8.pdf

3. Статистична інформація. *Офіційний сайт Державної служби статистики України*. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html

4. Офіційний сайт Євростату. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/>

5. Офіційний сайт TradeMasterGroup. URL: <https://trademaster.ua/zarubezh/33694>

ВІРТУАЛЬНІ ДЕРЖАВИ В МЕМЕТИЧНІЙ ВІЙНІ: «КУРНР», «БНР», «ВЕЙШНОРІЯ»

Родигін К. М.

Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця (Україна)

e-mail: k.rodygin@donnu.edu.ua

Поняття «мем» у повсякденному вжитку часто тлумачиться як смішна картинка з підписом, що поширюється в мережі Інтернет заради розваги. Проте це визначення є неточним за багатьма параметрами: мемами можуть бути картинки і без підпису, не обов'язково «смішні», і не лише картинки; вони можуть побутовувати не лише в інтернеті, а й виходити в офлайн-простір і поширюватися не завжди для розваги, а і як інформаційно-сміслового зброя (weaponisation of memes) [1]. Відтак єдиною певною ознакою мемів тут є здатність поширюватися (реплікуватися) в різноманітних медіасередовищах.

Це повертає нас до класичного визначення мему за Р. Докінзом як одиниці культурної інформації, за аналогією з геном як одиницею генетичної інформації. Поряд із аналогією «мем – ген» існує інша – «мем – вірус», який фокусується на